

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-229/22-J

Název	Středisko praktického vyučování PBS Velká Bíteš
Sídlo	Vlkovská 279, 595 01 Velká Bíteš
E-mail	hrebacka.p@pbsvb.cz
IČ	71 340 963
Identifikátor	691 000 051
Právní forma	školská právnická osoba
Zastupující	Petr Hřebačka
Zřizovatel	První brněnská strojírna Velká Bíteš, a.s.
Místo inspekční činnosti	Vlkovská 279, 595 01 Velká Bíteš
Termín inspekční činnosti	1. – 3. 3. a 8. 3. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střediskem praktického vyučování podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost byla provedena v souladu s § 174 odst. 6 školského zákona na základě podnětu.

Charakteristika

Středisko praktického vyučování PBS Velká Bíteš (dále „středisko“) je školským účelovým zařízením. Zajišťuje část praktického vyučování pro Střední odbornou školu Jana Tiraye Velká Bíteš (dále „vysílající škola“), a to ve všech ročnících tříletého oboru vzdělání 23-56-H/01 Obráběč kovů a v prvním ročníku čtyřletého oboru vzdělání 23-45-L/01 Mechanik seřizovač. Obor vzdělání 21-55-H/01 Slévač byl v rejstříku škol a školských zařízení vymazán ze seznamu oborů realizovaných střediskem.

Ke dni inspekční činnosti vykazalo středisko 43 žáků, z toho čtyři s potřebou podpůrných opatření.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení střediska vychází z jasně stanovených strategických cílů a dílčích plánů na konkrétní školní rok. Podařilo se rozšířit prostory pro odbornou výuku i odpočinek žáků, zlepšit propagaci školského zařízení a náborovou strategii, nastavit třídění odpadů. Jedním z nejdůležitějších úkolů je zvýšení technických kompetencí žáků v souvislosti s požadavky zřizovatele (První brněnská strojírna Velká Bíteš, a.s., zároveň hlavní zaměstnavatel) na profil absolventů a jejich efektivní zapojení do provozu. Za tímto účelem je zpracováván projekt inovace strojového vybavení a technologií v návaznosti na modernizaci provozu zřizovatele. Proběhlo vytipování nových strojů, přístrojů a řídicích CNC systémů, k jejich nákupu však zatím nedošlo.

Vzhledem k malému počtu pedagogů i žáků je účelně využíván každodenní osobní kontakt účastníků vzdělávání. Velmi dobře funguje komunikace s vysílající školou prostřednictvím účasti ředitele střediska na jednáních vedení školy a pravidelných návštěv zástupkyně ředitele školy pro praktické vyučování na pracovištích střediska. Využívané komunikační kanály pro sdílení informací se zákonnými zástupci (telefon, elektronická pošta) jsou postačující. Nedostatky však vykazuje okruh poskytovaných informací. Jednalo se např. o absenci oznámení o změnách ukončování pracovní směny žáků v důsledku uplatňování pandemických opatření.

Kvalita výuky je sledována průběžně prostřednictvím hospitační činnosti ředitele střediska. V případě zjištěných nedostatků jsou přijímána vhodná opatření a následně kontrolována jejich účinnost. Další vzdělávání účelně reflektuje odborné potřeby pedagogů. Zatím nedokončené pedagogické vzdělání jednoho z učitelů nemělo negativní vliv na kvalitu sledované výuky.

Naplnění školních vzdělávacích programů je zajišťováno ve spolupráci s vysílající školou. Úzkou provázanost teoretické a praktické výuky koordinují příslušné předmětové komise zřízené ve škole, jejichž jednání se ředitel střediska, popř. další pedagogové, účastní. V případě potřeby jsou iniciovány podněty do výuky teoretických (odborných i všeobecně vzdělávacích) předmětů pro účelnou podporu praktické výuky.

V materiální oblasti došlo ke komplexní modernizaci dílny pro ruční zpracování kovů (např. nové pracovní stoly a vrtačky). Díky nově pořízené televizní obrazovce do učebny lze podporovat výuku pomocí prezentací a edukačních videí. Možnost využívání moderního nářadí špičkové kvality poskytovaného závodní výdejnou firmy zřizovatele, včetně učebních pomůcek a vzorových výrobků, přispívá k prohlubování vědomostí a dovedností dobře využitelných v dalším profesním životě žáků. Úroveň vlastního strojního vybavení (soustruhy, frézky) umožňuje plnit školní vzdělávací programy, avšak již zaostává za aktuálními potřebami zmodernizovaného strojového parku a řídicích systémů hlavního

zaměstnavatele. Přínosem je realizace části odborného výcviku přímo ve výrobních prostorách příslušných divizí firmy zřizovatele. Estetická úprava a udržování čistoty dílen zaznamenalo pozitivní posun. Místnost pro odpočinek žáků je ve stádiu přestavby a zatím neodpovídá obvyklému standardu. Šatny pro žáky včetně hygienického zázemí (toalety a sprchy) splňují svůj účel. Opadaná omítka zde zaujímá zanedbatelnou část celkové plochy, nemá vliv na funkčnost šaten a náprava stavu je zařazena do plánu oprav.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledovaných skupinách praktického vyučování oboru vzdělání Obráběč kovů se zaměřením na obrábění kovů a jejich povrchovou úpravu byly pod vedením učitelů odborného výcviku efektivně rozvíjeny požadované kompetence žáků. Výuka byla promyšleně organizována tak, aby žáci získávali a upevňovali potřebné dovednosti a návyky v souladu s profilem absolventa. Vzdělávání probíhalo v příjemné pracovní atmosféře za klidného a rozvázného přístupu pedagogů k žákům.

Učitelé účelně volili metody a formy výuky (např. vstupní instruktáž, individuální činnost, skupinovou spolupráci). Vzdělávací obsah vhodně navazoval na již získané znalosti a dovednosti. Vyučující hodnotili pokrok žáků v dílčích činnostech, pracovali s chybou a poskytovali žákům přínosnou zpětnou vazbu. Vedli je k samostatnému uvažování o možných postupech a hledání případných rizik zvoleného způsobu, sebekontroly, sebehodnocení a odpovědnosti za vykonanou práci. Jejich individuální přístup s využitím aktivizačních metod a průběžné pochvaly motivoval žáky k zájmu o praktickou činnost. V případě potřeby poskytovali radu a účinně pomáhali žákům ke zlepšení jejich dovedností.

Žáci byli ukázněni a pod odborným vedením učitelů zodpovědně plnili zadané úkoly. Výhodou byla možnost postupovat individuálním tempem. Pracovali s odpovídajícími nástroji a zařízeními, přirozeně komunikovali mezi sebou i s vyučujícími. Kvalita jejich práce odpovídala vzdělávacím předpokladům a zkušenostem. Dobře se orientovali v zadávací dokumentaci, uměli vyhledávat informace v tabulkách. Zvláště žáci závěrečného ročníku vykazovali vysokou míru samostatnosti při zvládnutí požadovaných operací. Zhodnocení denní činnosti učitelé umožnila žákům vnímat absolvované praktické aktivity v kontextu celkového plánu odborné přípravy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Naplnění školních vzdělávacích programů a kvalitu praktického vyučování středisko průběžně sleduje a vyhodnocuje na konci každého dne, dále na konci čtvrtletí a pololetí. Vzdělávací výsledky a absence žáků jsou sdíleny informačním systémem s vysílající školou.

Zvládnutí tematických celků je ověřováno kontrolními pracemi. Případný nezdar je řešen individuálně s cílem dosáhnout dostatečného zvládnutí ze strany žáka. Výsledky žáků v praktickém vyučování jsou dlouhodobě lepší než v teoretické výuce. Výkony podané u maturitních a závěrečných praktických zkoušek obvykle odpovídají hodnocení v závěrečných ročnících. Všichni žáci u závěrečných zkoušek prospívají a většina z nich nachází uplatnění přímo na pracovištích zřizovatele. K porovnání úrovně dosažených kompetencí využívá středisko účasti v oborových soutěžích (např. Kovo Junior). Žáci opakovaně dosahují velmi dobrého umístění mezi jednotlivci i družstvy.

Pro podporu motivace žáků k dosahování dobrých výsledků má středisko nastavený účinný systém. Výsledky žáků jsou čtvrtletně oceňovány udělením pochvaly a finanční odměny (z fondu zřizovatele), a to na základě jasně stanovených kritérií jako je např. kvalita práce,

prospěch, chování a snaha, vždy s přihlédnutím k individuálním možnostem. Úspěšným absolventům tříletého studijního oboru Obráběč kovů je umožněno pokračovat ve studiu a získat maturitní zkoušku ve studijním oboru Mechanik seřizovač. Pracovní oděv a obuv a osobní ochranné pomůcky poskytuje žákům zřizovatel. Úrazovost je nízká, většinou se jedná o drobná poranění.

Oblasti výchovného a kariérového poradenství a prevence rizikového chování jsou realizovány v těsné spolupráci s vysílající školou. Ředitel střediska řeší nevhodné projevy chování, zhoršení prospěchu či zvýšenou absenci bezodkladně přímo se žáky, jejich zákonnými zástupci a komunikuje je s metodickou prevencí a výchovnou poradkyní vysílající školy. Společně jsou vyhledávány individuální příčiny a přijímána opatření ke zlepšení. Nejlépe se osvědčilo snížení finanční odměny žákovi. Účinnost tohoto opatření potvrzuje nízká průměrná absence žáků, včetně jedné neomluvené hodiny v uplynulém školním roce. Vyučující byli informováni o speciálních vzdělávacích potřebách žáků a během výuky jim poskytovali odpovídající podporu.

Pracovní doba žáků včetně přestávek stanovená rozvrhy hodin byla v souladu s jejich psychohygienickými potřebami. V některých případech však nebyla v uplynulém období dodržena v důsledku dřívějších odchodů žáků z výuky, např. v souvislosti s přijatými bezpečnostními opatřeními v důsledku koronavirové pandemie, ale také díky benevolenci vyučujících.

Spolupráce střediska se strategickými partnery, tj. vysílající školou a zřizovatelem, je na velmi dobré úrovni a oboustranně výhodná. Zřizovatel věnuje významnou finanční podporu rozvoji střediska i přímo žákům. V souvislosti s vyplacenými stipendii jim také garantuje pracovní místa po dobu tří let po absolvování studia.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Obor vzdělání 21-55-H/01 Slévač byl v rejstříku škol a školských zařízení vymazán ze seznamu oborů realizovaných střediskem.
- Průběžně jsou zlepšovány materiální podmínky pro výuku včetně estetiky prostředí.

Silné stránky

- Kvalitní průběh výuky s důrazem na individuální přístup a provázanost s provozem zřizovatele, jejímž výsledkem jsou dobré řemeslné dovednosti žáků a uplatnění absolventů v praxi.
- Velmi dobrá spolupráce se strategickými partnery, tj. zřizovatelem a vysílající školou, podporuje motivaci žáků ke vzdělávání a přispívá ke zlepšování materiálních podmínek výuky.
- Možnost využívání moderního náradí špičkové kvality poskytovaného závodní výdejnou firmy zřizovatele efektivně podporuje rozvoj technických kompetencí žáků dobře využitelných v jejich profesním životě.
- Garance pracovního místa na pracovišti zřizovatele po dobu tří let po absolvování studia v souvislosti s vyplacenými stipendii žákům.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečná informovanost zákonných zástupců o případných změnách v organizaci vzdělávání.

- Nedůsledné dodržování pracovní doby žáků ze strany pedagogů.
- Strojové a technologické vybavení pro praktické vyučování zaostává za aktuálními potřebami zmodernizovaného provozu hlavního zaměstnavatele.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Včas a prokazatelně informovat zákonné zástupce o plánovaných změnách týkajících se organizace výuky.
- Důsledně dodržovat pracovní dobu žáků stanovenou ve vnitřním řádu střediska.
- Zaměřit se na modernizaci strojového a technologického vybavení určeného pro praktické vyučování.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Strategie rozvoje SPV PBS Velká Bíteš, ze dne 12. 1. 2021
2. Plán práce Střediska praktického vyučování, školní rok 2021/2022
- 3.
4. Rozvrh hodin SPV 2021/2022
5. Deníky evidence odborného výcviku
6. Speciální vzdělávací potřeby (SVP) – školní rok 2021/2022
7. Tabulka 2021/2022 – SPU a zdravotní (nemoc, alergie)
8. Směrnice pro úrazy žáků
9. Kniha úrazů – žáci, založena 10. 1. 2021
10. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků 01.01.2022 - 31.12.2022
11. Plán náborových, prezentačních akcí, exkurzí, výletů a jiných akcí ve školním roce 2021/2022
12. Plán hospitací SPV PBS, školní rok 2021/2022
13. Plán práce předmětové komise odborných předmětů, školní rok 2021-2022, ze dne 30. 8. 2021
14. Zápis z konání předmětové komise 2021/2022 září-říjen, ze dne 16. 9. 2021
15. Zápis z konání předmětové komise 2021/2022 leden-únor, ze dne 8. 2. 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka
vedoucí inspekčního týmu

Ludmila Dobalová v. r.

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Bohuslava Dvořáková v. r.

Mgr. Dagmar Formánková, školní inspektorka

Dagmar Formánková v. r.

Ing. Jiří Psota, specialista na střední odborné školství

Jiří Psota v. r.

V Jihlavě 22. 3. 2022

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Petr Hřebačka, ředitel školy

Petr Hřebačka v. r.

Ve Velké Bíteši 23. 3. 2022